

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 123 034/99-11075
Signatura: vl3rs101

Oblastní pracoviště č. 12
Okresní pracoviště Brno-venkov

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola - 1. stupeň Sentice, okres Brno-venkov Sentice 71, 666 03 Tišnov
Identifikátor ředitelství:	600110753
Ředitelka školy:	Mgr. Zdena Dušáková
Zřizovatel:	Obec Sentice 71, 666 03 Tišnov
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Brno-venkov, Rybkova 1, 611 64 Brno
Termín inspekce:	11. a 15. února 1999
Inspektoři:	Mgr. Hana Tesaříková Mgr. Ludmila Šimáčková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Výkaz o základní škole, rozhodnutí ŠÚ Brno-venkov o zařazení školy do sítě škol, koncepce školy, měsíční rámcové plány, učební plány vzdělávacího programu Obecná škola č.j. 12035/97-20, přehled výchovné práce, režim dne v MŠ, práva a povinnosti zaměstnanců, pracovní náplně zaměstnanců, zápisy z třídních schůzek, zápisy z hospitací ředitelky školy, hospitační záznamy ČŠI, přehled docházky dětí, zmocnění k odvádění dětí z MŠ, dokumentace k BOZP a PO, kritéria hodnocení zaměstnanců školy, sešity žáků z českého jazyka a matematiky, dokumentace základní školy stanovená § 38a, zákona č. 29/1984 Sb. (školský zákon v platném znění), dokumentace mateřské školy stanovená § 45 b, odst. (1) zákona č. 76/1978 Sb. v platném znění.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Ředitelka stanovila koncepční záměr, který je zaměřen na spolupráci školy s obcí a rodinou. Je stanoven pouze v obecné poloze bez promyšlenějšího termínovaného rozpracování. Neuvádí prostředky vhodné k jeho naplňování. Mezi jednotlivými úkoly je sice patrna návaznost, chybí však větší ujasněnost a promyšlenost. Se záměry školy byli seznámeni rodiče, zaměstnanci a zřizovatel.

Koncepční záměry a plánování výchovně vzdělávacího procesu jsou na průměrné úrovni.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Základní škola Sentice - 1. stupeň nemá právní subjektivitu. Sdružuje základní a mateřskou školu. Základní škola je organizovaná jako jednotřídní s třinácti žáky a spojeným 1. - 3. ročníkem. Mateřská škola má jednu třídu s dvaceti dětmi.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu má určená pravidla vzájemné spolupráce mezi mateřskou a základní školou. Řád školy, který stanovuje organizaci vyučovacího dne a společná práva i povinnosti pro rodiče předškolních dětí i pro žáky základní školy, uvádí přesné podmínky provozu a je vypracován v souladu s pozitivním a otevřeným vztahem mezi školou a rodinou.

Ředitelka jednoznačně stanovila kompetence jednotlivých pracovníků. Pracovní povinnosti zaměstnanců jsou písemně zpracovány a zaměstnanci akceptovány. Ředitelka školy spolupracuje s učitelkou mateřské školy a deleguje na ni některé pravomoci, které vyplývají ze specifík tohoto zařízení. Nevěnuje však dostatečnou pozornost uvádění učitelky do problematiky práce v mateřské škole.

Pedagogické a provozní porady jsou svolávány dle potřeb školy. Jejich četnost je optimální.

Celkové řízení v oblasti organizace je založeno na vstřícných vztazích na pracovišti a přirozeně funguje.

Řízení školy v oblasti organizace má dobrou úroveň.

2.2 Personální struktura

Výchovně vzdělávací práci v mateřské škole zajišťují dvě učitelky. Jedna má odbornou a pedagogickou způsobilost pro obor vychovatelství. Nastoupila do mateřské školy od 1. 9. 1998 a vede výchovně vzdělávací činnost pouze v dopoledních hodinách. Současně vyučuje dvě hodiny výtvarné výchovy a jednu hodinu čtení v základní škole. Další učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti vede výchovně vzdělávací činnost v mateřské škole v odpoledních hodinách a současně vykonává i funkci vedoucí stravování.

Výuku v základní škole zabezpečuje ředitelka s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Personální obsazení školy je průměrné.

Odborné a pedagogické řízení školy má průměrnou úroveň.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Ředitelka nemá vypracovaný plán kontrolní činnosti. Z nahodile prováděných hospitací v základní škole jsou pořizovány zápisy s uvedením závěrů, které jsou s učitelkou projednávány. Kontrolní činnost v mateřské škole je prováděna jen velmi ojediněle a zápisy z ní nejsou vedeny. Vzhledem k charakteru školy a nízkému počtu zaměstnanců i žáků probíhá kontrolní činnost v jiných oblastech průběžně s okamžitou zpětnou vazbou.

Pro přidělování nenárokových složek platu zaměstnancům jsou vypracována kritéria hodnocení. Umožňují diferencované odměňování, zaměstnanci s nimi byli seznámeni a akceptují je.

Při hodnocení žáků jsou uplatňovány běžné metody např. prověrky a srovnávací testy. Hodnocení má motivující funkci a výsledky práce žáků jsou projednávány na pedagogických radách.

Kontrolní systém má průměrnou úroveň.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Informovanost zaměstnanců zajišťuje ředitelka průběžně při osobním jednání, na pedagogických a provozních poradách a prostřednictvím nástěnky. Aktuální informace jsou předávány včas a v plném rozsahu.

Informovanost rodičů ze strany školy je založena na velmi vstřícných a neformálních vztazích. Rodiče jsou o výchovně vzdělávací práci školy, chování a výsledcích práce svých dětí informováni průběžně při každodenních kontaktech s učitelkami, na třídních schůzkách, prostřednictvím písemných zpráv v „důvěrníčcích“, na nástěnkách a při četných společných akcích. Mohou se zúčastnit ukázkové práce s dětmi i ostatní výchovně vzdělávací činnosti školy. Této nabídce využívají především při nástupu dětí do mateřské školy. Na veřejnosti je práce školy prezentována v „Sentickém zpravodaji“, v místním rozhlase a při veřejném vystoupení.

Informační systém školy má spíše nadprůměrnou úroveň.

5 Vedení povinné dokumentace

Dokumentace mateřské školy je vedena v souladu s § 45b, odst.(1) zákona č.76/1978 Sb. v platném znění.

Dokumentace základní školy je vedena v souladu s § 38a, odst. (1) zákona č. 29/1984 Sb. v platném znění.

Při kontrole povinné dokumentace byly zjištěny drobné nedostatky, které byly v průběhu inspekce odstraněny.

Po formální i obsahové stránce má vedení povinné dokumentace školy průměrnou úroveň.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Výuka v základní škole probíhá podle učebního plánu Obecná škola č. j. 12035/97-20. Hodinová dotace realizovaného učebního plánu je v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem. Hodina dramatické výchovy je využívána jako volná dispozice pro ostatní předměty učebního plánu. Jako nepovinný předmět je vyučováno náboženství. Výuka dopravní výchovy je zařazována příležitostně do vhodných tematických celků jednotlivých předmětů.

Výchovně vzdělávací program mateřské školy vychází z Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy. V jeho rámci se škola zaměřuje především na přípravu dětí pro vstup do základní školy. Jednotlivé úkoly jsou plněny prostřednictvím výchovných složek bez respektování individuálních možností jednotlivých dětí.

Plnění učebních plánů je na průměrné úrovni.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu umožňují v plném rozsahu realizovat výchovně vzdělávací programy školy. Byly čerpány v souladu s účelem přidělení a efektivita jejich využití je dobrá.

Efektivita využití finančních prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu je na dobré úrovni.

8 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Základní a mateřská škola, jejíž součástí je i školní jídelna, je umístěna v prostorné jednopatrové budově v centru vesnice. V přízemí budovy je třída mateřské školy s přilehlým sociálním zázemím pro děti a zaměstnance a menší šatna dětí mateřské a základní školy.

Vybavení mateřské školy nábytkem, hračkami a pomůckami vzhledem k naplňování výchovně vzdělávacího programu je na standardní úrovni. Kvalita pomůcek pro rozvíjení výtvarných, hudebních a pohybových dovedností dětí je průměrná. Dětská knihovna je umístěna ve třídě a je průběžně doplňována novými knihami.

V patře budovy je umístěna třída základní školy, ředitelna, stabilní lehárna pro děti mateřské školy, jídelna a kuchyně. Vybavení třídy základní školy nábytkem a jeho prostorové uspořádání je velmi funkční a estetické. Pro výchovně vzdělávací činnost využívá ředitelka velké množství pomůcek, které mají děti volně k dispozici v průběhu celého dne. Vybavení pracovních míst a estetická úroveň celé třídy je spíše nadprůměrná. Audiovizuální technika je pravidelně využívána při práci s žáky. Fond učebnic a učebních textů je dostačující a průběžně aktualizovaný. Odpovídá vzdělávacímu programu školy. Výpočetní technikou škola vybavena není.

Školní jídelna, která je společná pro děti z mateřské školy a žáky základní školy, je dostatečně prostorná. Velké chodby a schodiště jsou velmi vkusně vyzdobeny pracemi dětí a přírodním materiálem.

Přílehlá školní zahrada vybavená pískovištěm a klasickými kovovými průlezkami je pravidelně využívána žáky základní a dětmi mateřské školy.

Materiálně technické vybavení mateřské školy je průměrné, základní školy je spíše nadprůměrné.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Z hlediska psychohygieny jsou podmínky základní školy pro výuku a výchovně vzdělávací činnost vyhovující. Pitný režim je zajištěn. Sestavení rozvrhu vyučovacích hodin respektuje didaktické zásady a psychohygienické potřeby žáků. Počty a délka vyučovacích hodin jsou v souladu s požadavky § 9, odst. 2 a odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. o základní škole. Délka přestávek respektuje výše uvedenou vyhlášku. Žáci mají v rámci relaxace během přestávek možnost pobytu na chodbách, v jídelně a na školní zahradě. Škola dbá na čistotu, upravenost a estetický vzhled všech prostor.

V činnostech mateřské školy jsou psychohygienické zásady převážně respektovány. Hrové, řízené a pohybové činnosti jsou v některých případech málo vyvážené. Režim školy dodržuje základní biorytmus, respektuje individuální potřebu spánku jednotlivých dětí a dostatečnou dobu pobytu venku. Estetika školy a kultura stolování je průměrná. Čistota, hygiena, pořádek, světelné, tepelné podmínky a sociální zařízení je na dobré úrovni.

Psychohygienické podmínky v mateřské škole mají průměrnou úroveň a v základní škole spíše nadprůměrnou úroveň.

10 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Mateřská škola :

Pedagogická pracovnice se na výchovně vzdělávací práci s dětmi písemně připravuje. Úkoly vybírá z Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy a zařazuje je podle výchovných složek do týdenního motivačního okruhu. Tématická návaznost mezi jednotlivými činnostmi se projevuje jen ojediněle. Z hlediska stanovených cílů chybí větší jasnost a promyšlenost. Z práce učitelky byla patrna velká nejistota.

Výchovně vzdělávací práce byla orientovaná především na plnění úkolu a na výkon dětí s cílem připravit je ke vstupu do základní školy. Z hospitací vyplynulo, že učitelka při výchovně vzdělávací činnosti uplatňuje frontální a rutinní metody práce. Se všemi dětmi pracuje ve stejném čase a tempu, bez jakékoliv diferenciací nároků ve vztahu k jejich věku a schopnostem. Pro řízenou činnost využívala učitelka pouze klasické zaměstnání, kdy se snažila důsledně plnit stanovený úkol a dětem předat velké množství poznatků. Kladené otázky měly především formu zjišťovací, méně však rozvíjející. Při všech činnostech byl velký důraz kladen především na kázeň. Aktivitu přebírala převážně jen učitelka, děti plnily pouze zadané úkoly. Prostor pro uplatnění samostatného myšlení a rozhodování byl poskytnut jen při spontánních činnostech. K dětem přistupovala učitelka vlídně a byla schopna reagovat na danou situaci ve třídě.

Kvalita výchovně vzdělávací činnosti mateřské školy má průměrnou úroveň.

Základní škola :

Hospitační činností v 1. - 3. ročníku českého jazyka a matematiky bylo zjištěno, že žáci získávají znalosti a dovednosti v žádoucím obsahu, rozsahu a tempu prostřednictvím specifických metod práce, které vyplývají z charakteru jednotřídní školy. Všechny vyučovací hodiny byly velmi dobře organizačně připravené a činnosti dětí směřovaly k naplnění reálného cíle. Při výuce byly uplatňovány efektivní metody práce, které žáky účinně aktivizovaly. Aplikovaný diferencovaný přístup učitelky ke třem ročníkům vedl žáky k samostatnému přemýšlení a rozhodování. V hodinách byla zřejmá vysoká aktivita žáků, uplatňovaná skupinová práce byla rychlá a přesná. Okamžitá zpětná vazba prolínala všechny části vyučovací jednotky a plnila motivační roli. Vztahy mezi učitelkami a žáky byly velmi příznivé a přátelské. Navzdory náročné organizaci práce vyučování a vysoké efektivitě, působily hodiny velmi klidně a žáci učivo dobře zvládali. Učitelka věnovala náležitou pozornost grafickému projevu žáků. V hodinách byly respektovány didaktické zásady. Činnosti se přiměřeně střídaly, byly zařazovány prvky soutěžení, dramatické výchovy a relaxační chvíle. Učitelky využívaly k práci se žáky zajímavé pomůcky, vhodné učebnice, další učební texty a příležitostně didaktickou techniku.

Úroveň kvality vyučování v základní škole je nadprůměrná.

11 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Mateřská škola :

Děti si osvojují dovednosti, návyky a poznatky převážně při řízených činnostech. Jsou schopny podřídit se pokynům učitelky, pracovat v určitém tempu, reagovat na změny a na určitou dobu se soustředit. Jemná a hrubá motorika odpovídá věku a schopnostem dětí. Verbální komunikace je na průměrné úrovni. Při hygieně, sebeobsluze a stolování jsou děti samostatné. Na nižší úrovni jsou zdvořilostní návyky. V zaměstnání jsou děti spíše pasivní a pouze plní zadané úkoly. Při hrových činnostech se sice samostatně rozhodují, ale i při rozhodování jsou hodně závislé na stanovisku učitelky.

Výsledky výchovně vzdělávací práce mateřské školy mají průměrnou úroveň.

Základní škola :

Z hospitovaných hodin vyplynulo, že úroveň znalostí a dovedností žáků odpovídá požadavkům zvoleného vzdělávacího programu.

V hodinách českého jazyka žáci četli velmi dobře a s porozuměním. Uměli se k přečtenému textu vyjádřit a přesně formulovali své myšlenky. Dosavadní zkušenosti dokázali vhodně aplikovat a zdůvodňovat. Jejich písemný projev byl na velmi dobré úrovni.

V hodinách matematiky žáci předvedli dobré numerické dovednosti ústní i písemnou formou. Dobře zvládali matematickou symboliku a chápali základní geometrické tvary. Samostatně hledali nejvhodnější metody řešení slovních úloh. V průběhu hodin byla rozvíjena jejich soustředěnost, pozornost, pracovitost a tvořivost. Činnostní pojetí výuky korespondovalo s požadavky učebních osnov Obecné školy.

Vzájemné vztahy mezi žáky byly vstřícné, kamarádské a tolerantní. Z práce učitelek bylo zřejmé, že usilovaly o harmonický rozvoj osobnosti každého žáka s přihlédnutím k jeho individualitě.

Z hlediska výsledků vyučování byly hospitované hodiny hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

12 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Ředitelka příležitostně umožňuje pedagogickým pracovnícům navštěvovat vzdělávací akce doporučené metodickým oddělením ŠÚ Brno-venkov. Vychází z nejnutnějších potřeb školy a v současnosti preferuje vzdělávání v oblasti anglického jazyka a motivuje pedagogické pracovnice k doplnění požadovaného vzdělání. Vzhledem k zabezpečení chodu školy je kladen důraz na samostudium odborných a metodických časopisů a literatury, kterou je doplňována školní knihovna.

Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků je na průměrné úrovni.

13 Hodnocení výchovného poradenství

Činnost v oblasti výchovného poradenství není plánovaná, jednotlivé úkoly jsou stanovovány dle potřeby, nahodile. Dokumentace je vedena a je dostatečně zabezpečena před zneužitím. Výchovné poradenství v základní škole vychází ze spolupráce s pedagogicko psychologickou poradnou a rodiči. Ve škole je pouze jeden diagnostikovaný žák a je mu věnována individuální péče. Škola zajišťuje i protidrogovou výchovu a prevenci.

Běžnou poradenskou činnost v mateřské škole provádí učitelka při každodenním kontaktu s rodiči. Ředitelka školy zprostředkovává kontakt s pedagogicko psychologickou poradnou především v době prověřování školní zralosti. Spolupráce s psychologem je pouze operativní, není systematická. Před vstupem dětí do základní školy ředitelka organizuje pro rodiče informativní schůzku a při školním zápisu bývá přítomna i učitelka mateřské školy.

V oblasti prevence vad výslovnosti škola spolupracuje s logopedem, který pravidelně jednou za dva týdny navštěvuje školu a za přítomnosti rodičů provádí logopedickou péči.

Výchovného poradenství školy je na dobré úrovni.

14 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Škola vyvíjí nadstandardní aktivity, které spočívají především v organizování kulturních a sportovních akcí. Ve spolupráci s obcí a rodiči organizuje maškarní ples, besídky, veřejná kulturní vystoupení pro důchodce, výstavky výtvarných prací, divadelní představení atd. Pravidelně pořádá sportovní odpoledne s dopravní tematikou, letní i zimní olympiádu a víkendové výlety do okolí obce spojené s táborákem. Jednou ročně organizuje „školu v přírodě“ a zprostředkovává plavecký a předplavecký výcvik. Úspěšně se žáci zapojují do sportovních soutěží, ve kterých získávají velmi dobrá ocenění. Děti mateřské školy se podílely i na přípravě programu pro festival mateřských škol „Ivančická mateřinka“.

Úroveň dalších aktivit školy je spíše nadprůměrná.

15 Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí mateřské školy je školní jídelna, která vaří pro žáky školy a pro místní občany. Složení jídelníčku je pestré, jídlo dětem chutná. Spolupráce školy a školní jídelny je ředitelkou i vedoucí stravování hodnocena jako velmi dobrá.

Činnost školní jídelny hodnotí ČŠI spíše nadprůměrně.

